

Zadnje vesti

Lepo, vendar še hladno bo mo imeli danes. Najvišja temperatura dneva bo 72 stopinj, najnižja 51 stopinj. Za jutri je napovedan toplejši dan.

Danes ob 10. dopoldne se je otvorila v Detroitu seja med zastopniki unije C.I.O. in Forda. Gre za zadnji poskus, da se odvrne stavka. Če bi ne prišlo do nobenega sporazuma, potem je v Fordu računati s stavko, ki bi nastopila ob polnoči v noči od srede na četrtek.

Stavka strojevodij in njihovih pomočnikov v Veliki Britaniji je v polnem razmahu. Kakih pet odstotkov strojevodij ni na stavki. Avtobusi hočejo delo nadomestiti železnice, so pa kakor kaplja vode v morje. V Angliji se čuti posledice stavke tako silno, da bo vlada verjetno še tekom današnjega dne oklicala izjemno stanje. Vlada je dala danes nalepiti posebne okdice, da naj bo prebivalstvo mirno, ker bo preskrbljeno tudi z vojaškimi sredstvi, da ne pride do pomanjkanja hrane.

Zdi se, da je vprašanje polio, oziroma cepiva zoper polio, končno rešeno. V Washingtonu so danes napovedali, da bodo začeli po republiki s cepljenjem na splošno brez kakršnihkoli omejitev.

V mestu Zanesville, O., sta bila pri stricu in teti dva nečaka v starosti dveh let in devetih mesecev, po imenu Tommy in Ricky Campbell, ko je v hišo vdrl maskirani ropar. Domače je s silo privezal, nato pa oba otroka odpeljal neznanomak. Vse oblasti petih okrajev so bile alarmirane, da iščejo zločinca in ugrabljeno otroka.

Na izlet ja—ne pa nazaj!

V Veliki Britaniji imajo dve stavki, ki so živo zadele družabno in gospodarsko življenje Angležev. V štirih britanskih pristaniščih so na stavki pristaniški delavci in iz luk ne more 196 ladij. Hujša je stavka, v katero so stopili angleški vlakovodje in njihovi pomočniki. Teh je na stavki okrog 70.000. Na stavko so šli ravno pred angleškim koncem tedna, ko Angleži radi uživajo prosti čas zunaj rednih bivališč. Konec tedna je v Veliki Britaniji velika tradicija. V razna zabavišča in letovišča so Angleži lahko šli, tisti, pa, ki so bili navezani na povratek z železnice, se niso mogli povrniti. Predsednik britanske vlade Anthony Eden, ki je sicer dobil večino pri zadnjih volitvah za konservativno stranko, se je odločil, da aktivno poseže v stavko. Stavkujoče je pozval, da se povrnejo na delo in zagrozil, da bo stavko končal z vsemi razpoložljivimi sredstvi, verjetno s tem, da bo uporabil angleško oboroženo silo.

VUKOVIČ UBIT

V Indianapolisu so se vršile avtomobilske dirke na progi 500 milj. Teh dirk se je udeležil tudi Bill Vuković doma iz Fresno, California. Vuković je po rodu Jugoslovčan in pri teh tekmah znan zmagovalec. Pri zadnji tekmi se je ubil.

NEMCI ŽE DVIGAJO GLAVE! NEMCIJA, NEMCIJA NADVSE!

Ali je verjeti v iskrenost zapadnih Nemcev, da bodo sodelovali v zapadnoevropski skupnosti, sploh v družini narodov, tudi v Severno atlantski zvezi, ne bodo pa mislili na obnovo nemškega imperializma in militarizma? To vprašanje se je sprožilo v ameriškem in svetovnem tisku. Po našem mnenju popolnoma vpravičeno, ker so se že oglasili tisti v Zapadni Nemčiji, ki zahtevajo nazaj bivše nemške meje in nemško posest.

Republika Čkoslovaška nam je znana. Na severu Češke so bivali Nemci, katere poznamo pod imenom Sudetski Nemci. Bili so premožni sloj, so imeli v rokah glavno češko industrijo. Ko je po razbitju avstro-ogrske monarhije nastala samostojna čkoslovaška republika, so bili ti Nemci do nove republike popolnoma pasivni. Niso hoteli z njo sodelovati. Monakovo nam je znano. Je prestolnica Bavarske in v Monakovem je bilo dogovorjeno, da se čkoslovaška republika razbije, da se sudetski Nemci priključijo k Nemčiji Hitlerja. To se je tudi zgodilo, nato pa je Hitler zasedel vso Čkoslovaško.

Med voditelji sudetskih Nemcev je bilo znano ime Henleina. Ta je bil nemški nacist in pristaš Hitlerja.

Ko je Nemčija Adolfa Hitlerja izgubila zadnjo svetovno vojno, so morali Nemci na Poljskem, na Čkoslovaškem in v raznih baltičkih državah plačati svoj račun. Bili so razseljeni v Nemčijo. V Nemčiji je bilo teh razseljenih Nemcev toliko, da se trdi, da lahko operira z okroglo številko deset milijonov, ustanovili pa so lastno politično stranko, ki je v nekaterih provincah zapadnonemške republike važen politični faktor.

Ko je Zapadna Nemčija postala samostojna in ko so ji dovolili, da se lahko začne oboroževati, so dvignili glave ti razseljeni Nemci.

V mestu Frankfurtu se je zbralo nad 300.000 razseljenih Nemcev in zahtevalo, da pride do stare Nemčije, da se zopet vrne Nemčiji nazaj tisto ozemlje, ki je bilo dodeljeno po vojni slovenski Poljski in Čkoslovaški.

Porurje je znano nemško industrijsko središče. V mirni dobi je šlo za kruhom v Porurje veliko Slovanov, tudi Slovencev, ki so imeli svoje središče za narodnim domom v mestu Hambornu. Največ pa je bilo Poljakov. V Bochumu, ki je eno od industrijskih središč v Porurju, se je zbralo nad 60.000 teh razseljenih Nemcev iz Poljske, iz province Slezije, znana

LETALCI USA—PROSTI

Na Kitajskem je 15 ameriških letalcev, ki so bili za časa vojne na Koreji padli v kitajsko vojno ujetništvo. Od teh se je 11 moralo zagovarjati pred sodiščem, kjer so bili tudi obsojeni, da so bili v špijonažni službi. Zadeva je znana. Indija je posredovala, da se da tem obsojenim pilotom svoboda. Potrjeno je, da se je kitajska vlada odločila, da da štirim obsojenim ameriškim letalcem svobodo in se lahko vrnejo v Združene države.

Vprašanje je sedaj kakšna je bila izbira kitajske vlade, ko je dala svobodo le nekaterim zaprtim Amerikancem. Ali takim, ki so bili obsojeni le na nižje kazni, ali pa takim, o katerih je tudi kitajska vlada pričela

VOJNE POSLEDICE, NA KATERE NE MISLIMO

Amerika se ne more zavedati, kakšne so prave posledice vojne. Predalec za nami so časi, ko je vojna divjala na ameriški zemlji kot taki. Leta 1776 je bil pričetek ameriške vojne za neodvisnost. Leta 1812 je prišlo do vojne med Veliko Britanijo in Združenimi državami, tudi na ameriških tleh. Bili smo v spori radi Mehiko in radi španskih kolonij. Leta 1861 se je začela krvava državljanska vojna, ki je v resnici bila krvava. V prvi svetovni vojni so Združene države v to vojno stopile leta 1917, v drugi svetovni vojni leta 1941, toda vojna je bila izven Amerike. Leta 1950 se je začela vojna na Koreji, tudi izven Amerike. Toda posledice vojne trajajo v Ameriki sami. Ne samo, ko gre za velike državne dolgove, marveč ko plačujemo za veterane.

Tisti veteran, ki se je udeležil ameriško—angleške vojne leta 1812, in njegovi potomci, so izgubili pravico do javne podpore šele leta 1946.

Poročali smo o Albertu Woolsonu, veteranu iz državljanske vojne, ki je star 108 let in živi v Duluthu, Minn. Zadnjič mu je javna blagajna izplačala \$1.634 za bolniške stroške, za tiste, ki imajo radi njegovega sorodstva pravico do federalne podpore, pa je šlo iz federalne blagajne do sedaj \$4.087.237. Kaj pa če vzamemo koliko stanejo razne javne blagajne veterani iz prve in druge svetovne vojne! Če je bil samo slučaj Alberta Woolsona tako drag in sega daleč nazaj v ameriško državljansko vojno, kaj bo šele za veterani prve in druge svetovne vojne in z javnimi podporami njihovim sorodnikom!

MATI S 4 OTROCI V SMRT

V Geraldine, Montana, imajo rešiti ozadje kako je prišlo do smrti 22 letne matere Alice Phillip in njenih štirih otrok. Štirje otroci so bili v starosti od petih mesecev do štirih let. Mož Howard, star 34 let, je šel iz samotne kmečke hiše bliž Geraldine po nakupu. Ko se je vrnil domov, družine ni več našel. Sam z okolici ni šel iskati družino in končno so našli ženo—mater in štiri otroke mrtve. Prvi vtis je bil ta, da so šli v smrt radi oslabelosti. Trupla so našli kakih 15 milj vstran od domače hiše. Nerešeno pa je vprašanje, zakaj so sploh šli na pot v neurju.

Zadušnica

Jutri, 1. junija se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Kristine ob 8. uri zjutraj v spomin prve obiteljske smrti Mary Godec. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravi udeležje.

V staro domovino

Prošli torek je šel Mr. John Sušnik, gl. predsednik S.D.Z. in lastnik trgovine Norwood Appliances and Furniture, 6202 St. Clair Ave., s svojo ženo Mary in sinčkoma Kenny in Denny na obisk v staro domovino. Domov se vrnejo koncem meseca julija.

Preselitve

Mr. Leo Zab, tajnik društva Slovence št. 1 S.D.Z., se je preselil na 17415 Neff Rd., Cleveland 19, Ohio, kamor se naj članstvo v društvenih zadevah poslej obrne.

O ČEM SO SE POSVETOVALI IN V ČEM SO SE DOGOVORILI RUSI IN JUGOSLOVANI, KDO VE!

Prazniki in smrti

V presledkih dajanja poročil kakšno je stanje na ameriških cestah in ulicah, po katerih so se premikali milijoni avtomobilov, smo napeto pričakovali kakšni bodo izidi. Prve številke so pač javljale, da je bilo toliko in toliko pobitih, utopljenih, oziroma je prišlo ob življenje ob drugih nesrečah. Država Ohio se ni dobro odrezala. Smrti slučajni so se od trenutka do trenutka stopnjevali in to preko napovedi.

Nič čudnega: V Parma Heights živi na primer 29 letni Robert Powell, ki je bil v 24 urah trikrat aretiran, ker je prehitro vozil in namenoma ali ne, podrl na svoji lastni cesti kjer stanuje, pet svarilnih znamenj. Powell ima za seboj črno popisano list, da se ne briga za predpise s kakšno hitrostjo sme voziti. Vozi brez luči in mu niso nič mar predpisi kje naj parkira.

Rekord za Memorial Day je bil do sedaj v Ameriki 364 smrtnih nesreč. Za letos za pretekli tri dneve so danes do 8. ure našli 359 smrtnih slučajev. Bližamo se torej rekordu tega ne bomo celo potolkli. Najslabše se je odrezala California, za njo pa država Ohio, kjer je bilo 27 smrtnih nesreč, večina na cestah.

ČETVORČKI—POLNOLETNI

Kanadski petorčki, vse deklice, prvotno petorčki, so v kraju Callandar, provinca Ontario v Kanadi dopolnili polnoletnost. Gre za znane petorčke iz družine Dionne, senzacijo sveta. Eha od teh Emilie je umrla lanskega avgusta in so tako ostale pri življenju le štiri sestre, ki so na dan 29. maja bile stare 21 let, postale tako polnoletne. Kot petorčki in kot svetovna senzacija so vzbudile deklice svetovno javnost in se je iz raznih prispevkov nabralo za njih \$1.000.000. Ko so dekleta postala polnoletna, so se odločila, da se denar razdeli — vsaki svoj delež. Dve od njih se pripravljate na poklic bolniških strežnic, Annette se je posvetila muziki, Marie pa je ostala pri materi. Pomaga pri gospodinjstvu. Kot rečeno, je Emilie lanske leto umrla.

TIHOTAPSTVO Z URAMI

Industrija švicarskih ur je svetovno znana. Združene države so bile in so še vedno dobre odjemalke teh ur. Predsednik Eisenhower je zvišal uvozno carino na uvoz švicarskih ur. Med Washingtonom kot prestolico Združenih držav in med Bernom kot prestolico švicarske republike je bilo izmenjanih več protestnih not. Švicarji so namreč protestirali. Se pa niso vdal. Zadnje poročilo pravi, da je tihotapstvo s švicarskimi urami silno naraslo in da gre tudi za tihotapstvo sestavnih del za te ure. Zadnje poročilo pravi, da se je tihotapstvo povečalo kar za 50 odstotkov.

UGIBANJA, KI PA OSTANEJO LE UGIBANJA!

Trditve, ki smo jo zapisali v začetku pogajanj med rusko in jugoslovansko delegacijo, da vedo le v Moskvi in v Beogradu zakaj pravzaprav gre, se lahko ponovi tudi danes. Ničesar konkretnega, le da je po vsej verjetnosti Jugoslavija ponovila to kar je trdila do sedaj, da se ne veže ne na zapadni ne na vzhodni blok, da hoče tudi v naaprej voditi politiko, kakor bo pač odgovarjala koristim Jugoslavije.

Po časnikiarski dolžnosti pri našamo nekaj komentarjev, ti pa so:

Da se je izkazalo, da je stopil bolj v ospredje glavni tajnik ruske komunistične stranke Nikita Kruščev, kot predsednik sovjetske vlade pa Nikolaj Bulganin. To naj bi pomenilo, da je Kruščev osebnost številka ena, ne pa Bulganin. Vendar pa se zdi, da je ta trditev preveč smela. To drži, da v Moskvi ni pravega naslednika Stalinu. V svetovni zgodovini se še danes podčrtuje, da je važna okolnost, da v Moskvi nimajo centralne osebnosti, kot sta bila Ljening in Stalin in da še ni končan boj med sovjetskimi veljaki, kdo naj bi bil pravi naslednik Stalina. Kruščev da je le prvi med enakimi. Kruščev je najprej prisel v Beograd in Kruščev je bil največ v stikih s Titom.

Drugo: Komunistično časopisje v Jugoslaviji piše le o splošnih političnih principih o nevtralnosti, o samoodločbi, o pravici in zahtevi, da se druge države naj ne vtikajo v notranjost tuje države.

Svetovno časopisje išče zunanjih znakov, ki naj kažejo na to, kaj se je na konferencah notranje dogodilo, pa pravi, da so bili Rusi nerazpoloženi, da pa je bil Tito s člani jugoslovanske delegacije dobro razpoložen.

Tretje: Jugoslavija zahteva od Sovjetske zveze odškodnino v višini pol milijarde dolarjev. Odkod naj ima ta vest kako stvarno podlago, ne vemo. Nekaj verjetnosti bi na tej vesti bilo, to pa radi tega, ker je Jugoslavija po prelomu leta 1948 veliko gospodarsko trpela. Jugoslavija je imela svoje gospodarske načrte kako industrijalizirati deželo. Rabila je industrijsko pomoč iz držav satelitskega bloka, posebno mašinerijo iz Čkoslovaške. Jugoslavija si je postavila ogrožje v obliki zidov, tovarn, v ta poslopja pa je bilo treba postaviti — stroje. Tudi sicer za izvedbo svojega gospodarskega načrta je bila potrebna pomoč tujine. Stalin je pritisnil na vlade satelitskih držav, da se niso držale sklenjenih pogodb, dobave Jugoslaviji pa so odpadle.

Za vzhodni blok? Značilno je bilo, da so sate-

litske države Sovjetske zveze ravno v času pogajanj v Beogradu odobrile znani sklep v Varšavi, da se oborožena sila teh držav postavi pod skupno poveljstvo, vrhovni poveljnik novega vojaškega bloka pa da je ruski maršal Konev. Ko pa je bilo glasovanje in ko so o novem vojaškem bloku govorili, so povdarjali prijateljstvo z Jugoslavijo.

Nov veter iz Washingtona

Po našem mnenju je treba presojati rusko-jugoslovanske razgovore tudi po stališču katerega zavzema Washington. V tej zvezi moramo zopet imenovati ime demokratskega senatorja Walterja Georgea, ki je načelnik važnega zunanjepolitičnega odbora v senatu. George je bil tisti, ki je dal idejo o skupni konferenci štirih velesil, tudi Sovjetske zveze; dalje pa, ki je začel z novo ameriško zunanjo politiko, da se stanje kot je v posameznih državah pripozna, s temi državami pa da se razgovarja. George je na primer izrecno trdil, da je treba direktnih pogajanj tudi s komunistično Kitajsko. Torej princip, da se vzame na znanje ureditev države kot je. Ker velja isti princip tudi za Jugoslavijo, je sedaj od Jugoslavije odvisno kako ona presodi položaj, odkod bo imela več koristi ali od Združenih držav ali od Sovjetske zveze.

ŠOLARJI BREZ IZPITOV

Bliža se konec šolskega leta in šolarji se pripravljajo na zadnje izpite. Učiteljstvo v Italiji je na splošno slabo plačano in je stopilo ravno pred zaključkom šolskega leta v stavko. Italijanske šole so brez pouka, italijanski šolarji pa brez priprav na končne izpite.

Zopet doma

Iz Cleveland Clinic bolnišnice, kjer je srečno prestala težko operacijo, se je povrnila domov Mrs. Mary Bubnič, 19710 Mohawk Ave. Najlepše se zahvaljuje vsem za obiske, cvetlice, voščilne kartice in darila. Še vedno se nahaja pod zdravniško oskrbo in prijatelji jo lahko obiščejo.

AVSTRIJCE BOLI GLAVA?

DUNAJ, 26. maja — Prvemu veselemu razpoloženju, da bo konec avstrijske okupacije, so sledili hladni računi.

Avstrijska republika dela z zunanjim svetom deficitno, to se pravi, da več uvaža v Avstrijo, kot pa v tujino izvaža.

Okupacijske čete v Avstriji so za sebe trosile precej denarja. Avstrijskemu gospodarstvu je prišel redno letni priliv \$60.000.000, teh dolarjev ne bo več. Avstrijska republika bo mo-

rala plačati Sovjetski zvez tekom prihodnjih šestih let vsako leto \$25.000.000.

Če se bo Avstrija v katerikoli višini oborožila, bo morala to armado postaviti na noge z lastnimi sredstvi in jo tudi vzdrževati.

Avstrijska vlada na Dunaju že razpravlja o možnosti, da bo zaprosila za mednarodno posojilo. Vprašanje je, kdo ga ji bo dal.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year — (Za eno leto) \$10.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 6.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države).
For One Year — (Za eno leto) \$12.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 7.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

EISENHOWER—ŽUKOV—TITO

(1)

Gre za tri vojake in politike, ki so bili v zadnjih dneh v ospredju političnega zanimanja. V Jugoslaviji sicer pri posvetovanjih maršal Žukov ni bil navzoč. Toda kljub temu ostane Georgij Konstantinovič Žukov vendarle ena najbolj pomembnih osebnosti ruske vlade. V tej vladi je Žukov vojni minister. V Beogradu in v drugih krajih Jugoslavije, kjer so se pogajali o bodočih odnosih med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, sta bila v ospredju Nikita Kruščev kot glavni tajnik ruske komunistične stranke in Nikolaj Bulganin kot predsednik sovjetske vlade. Toda če se govori o vojni v zvezi z tendenco, da se ohrani mir, je Žukov v očeh Rusov centralna osebnost.

Vse tri vojake in politike bi lahko imenovali maršale. Žukov je dejanski maršal, enako Jugoslovanci Josip Broz Tito. V Ameriki ne poznamo preveč raznih vojaških šarž in je najvišja vojaška šarža pač general, ki ima še posebna odlikovanja, da ima več ali manj zvezd. Toda maršala ne poznamo. Po položaju kot ga je imel Eisenhower v zadnji svetovni vojni, bi tudi Eisenhowerju pripadal naslov "maršal."

Vsi trije so približno enake starosti. Eisenhower je bil rojen leta 1890, Žukov leta 1895 in Josip Broz Tito leta 1892. Dovoljna starost nad 60 let, da da vsem trem tudi gotovo življensko skušnjo.

Vsi trije so se izkazali kot vojaki, pa tudi kot civilni upravniki. Kariera našega predsednika Eisenhowerja nam je več ali manj znana. Eisenhower se je posvetil vojaški karieri in je stopil leta 1911 v vojaško akademijo in bil prav do leta 1952 vojak po poklicu. Doletelo so ga časti in dolžnosti kot malokoga. Začetkoma je napredoval, kakor je pač to običaj v vojaški karieri; v zadnji svetovni vojni je postal vrhovni poveljnik vseh zavezniških čet na severno afriškem in evropskem bojišču. Kot tak je zapovedoval vsem zavezniškim četam; on je bil tisti, ki je napravil znani načrt o vdoru iz Anglije v Francijo, on je bil tisti, ki je dirigiral končni poraz Hitlerju in njegovim podreptnikom. Toda leta 1952 je isti vojak Eisenhower postal ameriški civilni predsednik. Moral je sleči vojaško suknjo, se odpovedati vojaškim pravicam in činom, da je mogel postati predsednik. Naša republika hoče ostati civilna in pozna le civilnega predsednika. Do sedaj so bili trije pravi bivši generali predsedniki ameriške republike. Hočemo pa povdariti, da je življenje predsednika Eisenhowerja prepleteno z vojaškim in civilnim čutom. Eisenhower ve, kaj je vojak, priučiti pa se je moral temu, kaj je civilist.

Ime Rusa Georgija Konstantinoviča Žukova je sicer znano, vendar, našim čitateljem morda ne v vsej podrobnosti. Mi podčrtamo takoj, da je Žukov član Sovjetske vlade kot vojni minister. V današnjih časih, ko so tolikrat na ustih besede svetovna napetost, mrzla vojna, prava vojna, vojna ali mir, je zlasti osebnost vojnega ministra v sovjetski vladi pomembna. Ta minister ne vidi pred seboj samo ruske vojske, marveč tudi ruskega civilnega človeka. Je pa brez dvojbe Georgij Žukov najmočnejša osebnost Sovjetske zveze po smrti Ljeninga in Stalina. To nam dokazuje že njegovo življenje.

Žukov je prišel k vojakom kot rekrut v prvi svetovni vojni leta 1915. Leta 1917 je carska Rusija doživela oktoberjsko revolucijo. In Žukov se je pridružil komunistom. V Rusiji so nastopili protirevolucionarji in Žukov se je bojeval proti njim. Leta 1932, vsekakor v precej zreli starosti, je stopil v vojaško akademijo. Žukov se je posvetil vojaški strategiji kako uporabiti v slučaju vojne motorna in oklopna vozila. Posnemal je v tem pogledu francoskega generala De Gaullea. Razlika med Francijo in Sovjetsko zvezo je bila ta, da je general De Gaulle takrat bil popolnoma osamljen v francoskem generalnem štabu, da so se njegove ideje oprijeli Nemci, oprijeli pa tudi Rusi ravno vsled iniciative Žukova. Mi ne smatramo Žukova le za odličnega vojaškega poveljnika, marveč tudi za odličnega ruskega komunisto. Naj le omenimo, da je bil Georgij Žukov tisti, ki je v španski državljanski vojni v letih 1937-1938 bil glavni svetovalec španskim revolucionarjem, kako naj se ti v vojni poslužujejo motornih vozil in tankov.

L. Č.

UREDNIKOVA POŠTA

Piknik društva Svoboda
št. 748 SNPJ

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 5. junija bo imelo društvo Svoboda številni 748 SNPJ svoj piknik na prijaznih izletniških prostorih društva SNPJ na Heath Rd., kjer srečamo znanca in prijatelja skoro vsakega dan.

Naše društvo sestoji večinoma iz nežnega spola in so nam rekli, da dobimo na razpolago pikniške prostore med prvimi ("Ladies first") v letošnji sezoni. Pa dobro, smo rekli pri društvu Svoboda, bomo pa me ženske imele čast in nalogo, da dostojno in uradno odpremo pikniško sezono društvu, ki imajo svoje priredbe na farmi SNPJ. Sicer je imel lastninski odbor tudi že Odbor farme v nedeljo, 22. maja, katera je bila dokaj uspešna in nedeljo za tem Gospodinjinski odbor farme in me bomo prvačile pa za naše društvene postojanke.

Razumljivo, da bo na razpolago vsega dovolj za lačne in žejne, in kajpada imeli bomo tudi dobro godbo za ples in za to bo skrbel pa poznani Richy Vadalov orkester s svojimi valčki in polkami, kateri igrajo tako privlačno in poskočno, la napravijo človeka takoj za 20 let mlajšega. Mislim, da je lovilo povedano za danes in vsi ste prijazno vabljeni na naš piknik v nedeljo, 5. junija.

Nekaj društvenih novic. Naša večletna zapisničarka Leopoldina Vozel in sestra Rose Slezko s svojima soprogo sta odpotovala na obisk stare domovine. Obema želimo mnogo zabave in srečen povratek. Obe bomo pogrešali ker ste bile obe naše aktivne članice in uradnice. Naša članica Anna Vadaln mati Vadalnovih fantov, ki igrajo na televizijskem programu, je zelo dostojno predstavljala mater vzgojiteljico na televiziji na materinski dan. Bila je izredna slika matere s štirimi sinovi, ki so vsi profesionalni muzikantje. Čestitamo!

Mary Kaferle.

STARINSKA LADJA SREDI NEW YORKA

Leta 1613 je nastal ob ameriški obali pri holandski naselbini Nieuw Amsterdam, poznejšem New Yorku, požar na jadrnici "Tiger". Kapitan je zavozil z gorečo ladjo na močvirje ob obali in pustil, da je zgorela, da bi rešil posadko. Obžgano ogrodi se je pogreznilo v blato. Pozneje so to močvirje izsušili in zazidali. Leta 1916 so delavci gradili newyorško podzemeljsko železnico in našli na to ogrodi. Neki delavec je odrezal kos lesa in ga prodal nekemu manjšemu muzeju. Ko so muzej pozneje ukinili, se je delavec spomnil svoje najdbe in poskrbel, da je prišel kos lesa v mornariški muzej. Tam pa so strokovnjaki spoznali njegovo važnost. Iz arhivov so izkopali zgodbo o jadrnici "Tiger" in bili so seveda navdušeni. Zdaj bodo začeli blizu Broadwaya pod cestnim križiščem odkopavati ostanke zgodovinske ladje.

POLN VRO BISEROV

Ko so odkopavali razvaline starega španskega naselja Nueva Cadiz v Venezueli, so našli glinast vrč, v katerem je bilo 2500 biserov v skupni teži 4.5 kg. Zaklad je vreden več sto tisoč dolarjev. Zakopali so ga najbrž španski osvajači pred 400 leti. Nueva Cadiz je stala prvotno na otoku Cabuga pred venezuelsko obalo. Na tem področju je bilo v starih časih na morskem dnu mnogo bisernic.

Puccini v otroških letih ni bil navdušen za glasbo

Dobrih 30 let je minilo, odkar je umrl na kliniki v Bruslju eden zadnjih velikih italijanskih opernih komponistov Giacomo Puccini. Samo nekaj dni je še živel po operaciji na vratu, ki so jo opravili takrat po vsem svetu sloveči kirurgi. Prijatelji, ki so prihitali k Puccinijevi smrtni postelji iz Italije, pripovedujejo, da slavn skladatelj ni več mogel govoriti. Samo roko je dvignil in napravil z njo nekaj harmoničnih, ritmičnih kretenj po zraku, kakor da dirigira zadnjo melodijo, ki je ni mogel zapisati, ker ga je prehitela smrt. Njegovo nedovršeno opero "Turandot" je komponiral po konca Franco Alfano, toda pri premieri Toscanini ni hotel dirigirati tega konca, češ da ne izkira izpod peresa in iz srca njegovega prijatelja. Pri taktu, ko je Puccini prekinil svojo partituro, je Toscanini namignil orkestru, naj neha igrati in se obrni na globoko ginjen k občinstvu, rekoč: "Tu, natanko na tem mestu je Giacomo Puccini nehal ustvarjati." Potem pa je trmoglavi, a v bistvu zelo rahločutni dirigent odložil taktirko.

O Pucciniju, ki je umrl, ko mu je bilo 60 let, so sicer mnogo pisali, ko je bil še živ, neprimerno več pa po njegovi smrti. Iz njegovega življenja so spletli nekakšen roman. Toda šele nedavno, ko se je Italija s posebno prisrčnostjo spomnila svojega velikega sina, je nastala slika manj znanega, lahko bi rekli "neobjavljenega" Puccinija. Javnost je zvedela, da v otroških letih poznejšega slavnega skladatelja nikakor niso mogli pripraviti do tega, da bi vzel v roke katerokoli glasbilo, in da je delal za glasbo izredno nadarjenemu očetu v tem oziru velike preglavice.

Po zgodnji očetovi smrti se je Giacomo tako malo zanimal za glasbo in sploh za učenje, da so ga vrgli iz vseh šol. Bil je tudi praznovoveren in praznovrverje ga je pozneje oviralo, da se ni lotil nove opere z enako vnemo in navdušenjem, kakor je komponiral prejšnjo. Zlasti pa je javnost zdaj zvedela za njegovega v mladih letih umrlega brata Michela, ki mu je bil morda po nadarjenosti in muzikalnosti enakovreden in ki je imel kot svetovalec in kritik v njegovem življenju važno vlogo. V prostem času se je Puccini ukvarjal z lovom in ribolovom, zelo rad pa je tudi šofiral.

—Ljudska Pravica

METEOR SE JE RAZPOČIL

V mnogih krajih Anglije in Walesu so videli ljudje pred kratkim na nebesu zelenkastordeče telo, ki je drvelo nad Zemljo z velikansko hitrostjo in puščalo za seboj ognjen rep. Nenadoma pa se je visoko nad Zemljo razpočilo. Razburjeni ljudje so se obračali na oblasti in vpraševali, kaj to pomeni. Mislijo so, da se je pripetila letalska nesreča. Iz nekaterih krajev so poslali celo rešilne avtomobile. Nad Manchesterom letela eskadrila reaktivnih letal je skušala dohiteti to čudno nebesno telo, a je letelo prehitro. V zvezdarju Edgastonu menijo, da je šlo za meteor, ki se je kakih 300 km nad Zemljo razpočil.

NAVAL POLJSKIH MIŠI

Kmetijsko področje Desima di Persiceto pri Bologni je napadeno na milijone poljskih miši, ki so uničile skoraj vse pomladne posevke. Kmetje so jih zamaš preganjali in pobijali z vilami, lopatami in lovskimi puškami. Naposled je morala nastopiti policija z metali plamenov. Šele potem so se miši umaknile v predor. Ko bodo lačne, bodo najbrž spet prilezle na polje.

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

Valuta v Jugoslaviji
Beseda valuta je latinskega izvora in pomeni v našem jeziku toliko kot moč, vrednost. Ni treba, da bi vam pravil bolj natančno, zakaj v teku našega življenja smo imeli opraviti toliko z valutami, da smo jih sili do grla. Precej je še naših ljudi pri življenju, ki se spominjajo na nekdanjo našo domovino kot na deželo avstrijske kronovine. Spomnijo se gotovo na nekdanji goldinar, ki je bil v resnici denar. Prvotna valuta v nekdanji Avstriji je bila urejena tako, da se je operiralo z številko šest. Od tedaj imamo v rabi besedo "šestica," ki je nekdanji štela šest krajcarjev. In bila je desetina od celote 60. Pri denarju so zmiraj gledali na to, da je bil kar mogoče deljiv. In najnižja številka s tako deljivostjo je bila 6. To je bilo deljivo najprej z eno, potem z dvema in tremi. Nadalje je bilo deljivo z štirimi, petimi in šestimi v večjih vsotah. Res je bila številka 6 dokaj deljiva, bila pa je precej zamudna napraviti številki deset, katera je zamenjala valuto z 6. Ni bila sicer številka deset tako deljiva, kakor številka 6, bila pa je dokaj lahka pri računih. Posebno se je prikuil ljudstvo "groš." Ljudje, ki niso znali niti šteti, so dokaj z lahkoto delali račune, kupovali in prodajali na groše. Prej se je delil goldinar na šestdeset delov, potem pa na sto. Medtem ko je bila prememba denarja od šestice na groš dokaj lahka, je vlada Avstrije vendarle premenila celoto. To se pravi, za številko sto ni bilo treba celega goldinarja, ampak samo eno krono, ki je bila za polovico manjša od nekdanjega goldinarja. Tako je Avstrija prišla do valute sosednih držav, pred vsem Francije, Italije in Nemčije. Krona je potem ostala dokler jo ni ubila prva svetovna vojna.

Jugoslavija je adoptirala za svojo valuto srbski dinar, ki je bil teoretično vreden toliko, kakor krona, Frank, lira itd. Bil je dinar takoj po prvi vojni dokaj visok vse do časa, ko se je Jugoslavija zamerila tedaj vsemočni Angliji, katera jo je kaznovala s tem, da je izpodbila vrednost dinarja za polovico. Od tedaj si ni mogel dinar nikdar več pomagati na svoji vrednosti.

Prišli smo v drugo svetovno vojno in ž njo v nove težave glede denarja. Jugoslavija je postavila z zakonom vrednost dinarja na tako in tako višino. Na pa ni moglo ostati pri tem. Zakaj ne? Zato, ker je denar v resnici le valuta. To se pravi, ima neko vrednost, ki pa ni stalna. Se pravi pri nekaterih državah gre vrednost ali valuta gori, pri drugih zopet doli. Temu se ni mogoče ogniti, ker je sto in tisoč vzrokov za to. Vrednost valute ne določa zakon ampak ljudje. Vsi ljudje, kateri imajo opravka s tem. Če je valuta dobra, gre vrednost počasi gori. To pa zato, ker ima vsak človek rad to, kar ti dobro kaže. Valuta gre prav tako doli, če jo ljudje ne iščejo in ne spravljajo.

Naša stara domovina Jugoslavija je bila sicer med zmagovalci v drugi, kakor tudi v prvi svetovni vojni, a vendar je bila oslabela, da ni mogla držati višine ali vrednosti dinarja na tisti stopinji, katera je bil odločil zakon. Ni kazali drugzega, kakor znižati z zakonom postavljeno ceno naker se je začelo počasi gibati to, kar je bilo v spravah.

Kadar človek piše ali govori o svoji pravi domovini, je vselej malo težko in zopno, kadar pridejo take zadeve, kakor je postavim valuta. Človek bi rad, da bi bilo vse kar najboljša, pa nekako kar ne gre.

Če ne gre Jugoslaviji tako, kakor bi človek rad, ne smete

misлити, da gre drugim kakor po žnori. Vse se bori za boljše stanje, razven-zapadne Nemčije, kateri je dala naša Amerika milijarde denarja. In ne samo to. Naša Amerika ji je reševala fabrike, ki bi morale biti prema sklepu podrte, zalagala z novimi naročili tako, da je danes Nemčija valutno skoro na tisti stopinji kakor naša Amerika. To se pravi, nemška marka je dobila vrednost, medtem ko se druge države po svetu še bore za svoj obstanek.

In med te spada brez dvoma Jugoslavija. Prvotno vrednost dinarja so znižali pred par leti tako, da je uradno ali zakonito cenjen dolar na 300 dinarjev. Kljub znižanju vrednosti dinarja za dve tretjini, je ta valuta še vedno previsoka, kar bomo razvideli s tem, če iščemo danes pravo valuto dinarja. Valuta vseh državnih celot se navadno kupuje in prodaja na javnem trgu. To se pravi, če imas plačati kak dolg recimo Jugoslaviji, greš na trg, gledaš, da dobiš kar mogoče poceni dinar, katerega potem pošlješ tje. Ta vrednost svetovnega denarja je naznanjena od dneva do dneva v časopisju. Toda pod enim pogojem. Če je valuta neprimerna—jo ne pišejo. Tako nisem našel še nikjer v listih zapisano, kaj je in kaj ni valuta Jugoslavije.

Torej Jugoslavija ima dinar. Vrednost po jugoslovanskem zakonu? Tri sto dinarjev na dolar. To je torej po zakonu—brez zakona pa je stanje precej drugačno. To razvidimo najbolj iz tega, ker je Jugoslavija nedavno naznanila dve valuti. Za ameriški dolar se dobi v splošnem prometu le 300 dinarjev. Če pa kdo pošlje denar recimo iz Amerike potem bank svoje-mu sorodniku v Jugoslaviji, tedaj dobi za vsak dolar—ne tri sto, ampak šest sto dinarjev. Jaz ne vem, če sem vse zapisal tako, kakor je v resnici. Citat sem vse mogoče notice o denarju, pa nimam še jasnega pojma. Recimo, jaz ne morem reči, kaj je opravičena cena za dolar, tri sto ali šest sto dinarjev, ker sem našel v časopisju, da imamo še tretjo cenilnico jugoslovanskih valut — črno borzo. Na črni borzi, je dolar kupčija z dinarji in dolarji. Po zanesljivih poročilih se dobi na črni borzi okrog 950 dinarjev za en dolar. Zdaj pa nastane vprašanje, koliko je pravzaprav vreden en ameriški dolar. Uradno je tristo dinarjev, v gotovih slučajih šest sto, na črni borzi devetsto petdeset.

Zadnjič je bilo pisano, da odredba za šest sto dinarjev ne velja za tiste, ki pridejo samo na obisk. Taki dobe baje le po tristo dinarjev.

Včasih sem mislil, da bi človek šel enkrat na stara leta tje, kupil kje ali zgradil primeren hišo in spravil svoje dolarje v dinarje, da bi se kaj poznalo. Veliko naših ljudi je, ki bi radi prišli v Jugoslavijo živeti na stare dni. Veliko naših ima stalne mesečne dohodke bodisi od vlade ali od privatnega kapitala. Ampak—kako bi prišli tje —ali tristo za dolar, šest sto za dolar, ali devetsto petdeset za dolar. To bi morali vedeti čisto in jasno, potem naj pa vsak zase uredi svoje zadeve tako, kakor se mu zdi najbolj prav.

Sveda ni s tem rečeno, da koga kaj dolžimo ali ga delamo odgovornega. Radi bi pa videli, da bi se neke začelo ustavljati, od nekod rasti in popravljati se. Vsaka zgradba mora imeti svoj vogelni kamen: In tega mora imeti tudi naša nekdanja domovina. Večino zadev v državi se je nekako uredilo, le z valuto je težava. Sam ne vem, kako bi bilo najbolje, da se uredi to vprašanje. Da bo vse povedano o ti zadevi, moram dostaviti, da imamo poleg rednih treh denarnih menjalnic še čet-

to. In to je država sama, ki plačuje po tristo dinarjev za dolar, po šest sto dinarjev za dolar. Če pa hočeš kupiti od države dolarje, jih je treba dati devet sto za dolar. Ali je res tako, ali ne, tega ne vem. Zapišem, kakor sem slišal.

JIU-JITSU JE TUDI SPORT

JIU-JITSU sta besedi, ki jih je žu marsikdo slišal ali bral, ni pa točno vedel, kaj pravzaprav pomenita. "Mehka umetnost," tako bi lahko prevedli ti dve besedi. To je šport, ki je pri nas še malo poznan in zato tudi še malo razvit. "Jiu-jitsu? Šport?" se bo marsikdo vprašal. Da, to je šport! Kdor se z njim še ni podrobno seznanil, bo menil, da je to le pripomoček za surovo pretepanje. Res je, da nam dobro obvladovanje jiu-jitsu daje v roke močno orožje proti enemu ali pa tudi več napadalcem. Verjetno je že marsikdo videl prireditve jiu-jitsua in tam vsemogoče prijeme, katere je potem tudi sam poskušal, vendar je razočarano vzdihnil: "Saj ne gre!" Tako razočaranje je že marsikoga odvrnilo od misli, da bi se temu športu posvetil.

Mnogim je znano, da je rojstna dežela tega športa Japonska. Kdaj in kako je pri njih nastal jiu-jitsu, ne vemo. Ohranil in razvijal se je skozi stoletja kot dedna last plemstva. Preprostim ljudem je bil takrat prepovedan. Toda stara samurajska Japonska je izginjala, se modernizirala in jiu-jitsu si je začel utirati pot tudi med preprosto ljudstvo in kmalu postal zelo priljubljen šport. Ta v začetku surova in večkrat za življenje nevarna igra, je bila iz leta v leto poplnejša in ima danes samo dobre lastnosti. V prvi vrsti krepi naše telo in razvija njegovo moč. Zato ga danes tudi ne imenujemo več jiu-jitsu, ampak judo-šport, katerega danes goje vsi skoraj vsi Japonci in skoraj vsi narodi sveta.

V Jugoslaviji so prvi začetki tega športa že stari. S smotnejšim delom pa je začel šele 1952 leta v Ljubljani ustanovljen Akademski judo klub. Ta šport ima danes že veliko prijateljev in obduovalcev, toda zaenkrat samo v Ljubljani in Mariboru, medtem ko v ostala manjša mesta republike še ni prodrl. Zato imajo namen v Kranju, kjer je še nekaj navdušenih judo-športistov ustanoviti jiu-jitsu klub.

POTRPEŽLJIVO OBČINSTVO

Sloveči francoski leksikograf Pierre Larousse je bil zelo raztresen. Nekega zimskega dne, ko bi bil moral predavati, se je zmotil in prišel v dvorano že dolgo pred napovedano uro. Ne da bi opazil, da poslušalcev sploh ni, je stopil na oder in začel govoriti. Nekdo pa ga je vendarle poslušal, namreč izvošček, ki ga je pripeljal na predavanje. Mož je potrpežljivo sedel pri peči v ozadju dvorane in se grel.

Predavatelj je celi dve uri razlagal svoje nazore, potlej je se obrnil k občinstvu, umolknil in vprašal "navzoče," ali bi lahko še malo nadaljeval predavanje. Tedaj mu je odgovoril pri-sedeči izvošček: "Kar naprej daljajte, gospod, dokler vas je volja, saj sva se domenila, da bom plačan od ure."

KAVA NI VSEM LJUDEM SKODLJIVA

Zdrav človek lahko popije na dan 20 do 30 skodelic kave, ne da bi škodovala njegovemu organizmu. To sta ugotovila dva ameriška medicinska strokovnjaka. Pač pa lahko povzroči kor-feln nervoznost, tresenje, motnje v sluhu, nespečnost, glavobol, močno utripanje srca in druge manjše motnje, ki takoj izginejo, brž ko neha človek piti kavo. Pač pa kava škoduje ljudem, bolnim na želodcu, in pri nekaterih drugih organskih boleznih.

IMENIK DRUŠTVENIH URADNIKOV ZA LETO 1955

"AMERIŠKO JUGOSLOVANSKI CENTER na Recher Avenue

Predsednik Frank Zagar, podpredsednik Frank Segulin, tajnik Andrew Ogrin, 18508 Shawnee Avenue, tel. KE 1-1107, blagajnik Theodore Kircher ml., zapisnikarica Augusta Slejko, nadzorni odbor: John Gerl, predsednik, John Barkovich in Frank Cebuli, gospodarici: Frank Rupert, predsednik, Jos. Susic in Louis Godec, ostali direktorji: Joseph Trebec, Frances Gorjanc, Josephine Henikman in John Korosec, poslovodja John Zigmant, tel. KE 1-9309 in oskrbnik Edward C. Baitt, tel. KE 1-6654.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu ob 7.30 uri.

"CARNIOLA HIVE" št. 493 L TM

Bivša predsednica Mary Zehner, predsednica Josephine Stwan, podpredsednica Pauline Stampfel, duhovna voditeljica Mary Tekauc, spremljevalka Mary Mahne, varčevalnica Pauline Zigmant, strážnica Mary Vesel, zapisnikarica in tajnica bolniškega oddelka Christine Glavan, 1173 East 60th Street, EN 1-4758, finančna tajnica Pauline Debevec, 1287 East 169th Street, IV 1-2048, nadzornice: Frances Tavcar, Mary Kolegar in Ursula Umetić, zastopniki za Klub društev SND Frances Tavcar in Josephine Stwan.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v dvorani št. 1 SND na St. Clair Avenue, ob 7.30 uri.

"CARNIOLA TENT" št. 1288 T.M.

Častni predsednik Thomas Milnar, predsednik Joseph Babnik, podpredsednik Joseph Sušnik, tajnik John Tavcar, blagajnik Louis Pike, zapisnikarica Ivan Babnik, vratar John Sustar, chaplain Joseph Drobnick, spremljevalci Anton Smith, F. M. G. Frank Smole, Sec. M. of G. Anton Debelak, strážnik Jack Subel, Pct. Frank Meserko, nadzorni odbor: Joseph Skuk, Joseph Drobnick in Carl Stwan, bolniški odbor: Thomas Milnar, Joseph Susic, John Grbec, Zastopnika dr. F. J. Kern in dr. J. J. Tekauc.

Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v dvorani št. 1 Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

"CLEVELAND" št. 126 SNPJ

Predsednik Louis Smerdel, podpredsednik Andrew Curry, tajnik Blaž Novak, 889 East 72nd Street, HE 1-4706, blagajnik Frank Yakovac ml., zapisnikarica Rudolph Abramovich, reditelj John Pirc, nadzorni odbor: Matt Delach, Victor Gradec, Anthony Yurelich, Mladinski ravnatelj Joseph Gabrovšek in Rudolph Abramovich, za Clevelandsko federacijo SNPJ Blaž Novak, za SNPJ farmo B. Novak in F. Jakovac, klub društev SND: A. Smith in John Pirc, zdravnik vsi slovenski zdravniki v Clevelandu in okolici.

Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo dopoldne ob 9. uri v SND na St. Clair Ave.

"CLEVELANDSKA FEDERACIJA DRUŠTEV S.N.P.J.

Predsednik Camillus Zarnick, prvi podpredsednik John Krebel, drugi podpredsednik Anthony Gerchman, tajnica Josephine Tratinik, 6505 Bona Ave., EN 1-0991, blagajničarka Jennie Gerchman, zapisnikarica Carl Samanich, nadzorni odbor: John Kikol, Blaž Novak in John Strancar ml.

Seje se vršijo vsako četrto soboto v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

"COLLINWOODSKE SLOVENKE" št. 22 SDZ

Predsednica Fannie Brezovar, podpredsednica Stefi Koncilijska, tajnica Rose Mickovic, 19612 Cherokee Avenue, tel. IV 6-0462, blagajničarka Filomena Sedaj, 713 East 160th Street, zapisnikarica Rose Simenc, nadzorni odbor: M. Cernigoi, Alice Grosel in Gertrude Bokal.

Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu v Slov. domu na Holmes Avenue ob 7.30 uri zvečer.

GOSPODINJSKI KLUB "NA JUTROVEM"

Predsednica Angela Magovec, podpredsednica Rose Vatovec, tajnica Stella Mahnič, blagajničarka in zapisnikarica Mary Taucher, nadzornice: Rose Vatovec, Antonia Rolih in Anna Kreševič, zastopnica za Slov. del. dvorano: Rose Vatovec, poročevalka Rose Bergoč.

Seje se vršijo vsaki prvi četrtek v mesecu ob 7.30 uri v Slov. del. dvorani na Prince Avenue.

"GLASBENA MATICA"

Predsednica Frank Bradach, podpredsednica Ann Safred, tajnica in zapisnikarica Mollie Frank, 5919 Frosser Avenue, blagajničarka Carolyn Budan, nadzornice: Thomas Germack, Mollie Frank, Posvetovalni odbor: Frank Bradach, Carolyn Budan, Josephine Bradach, Helen Lunder, Molly Frank, John Perencevic, Publicistični odbor: Josephine Misic, Emil Safred, Jane Mirtle, Robert Widmar, Pevovodja: Anton Schubel.

Seje se vršijo vsaki zadnji četrtek v mesecu v SND na St. Clair Avenue, Pevske vsake vsaki četrtek ob 8. uri zvečer, soba št. 2 v SND.

"KLUB DRUŠTEV AJC" na Recher Avenue

Predsednik Frank Rupert, podpredsednik Andy Ogrin, tajnik John Zupancic, 460 East 270th

Street, Euclid 23, Ohio, tel. RE 1-4488, blagajnik Fred Martin, tajnik Augustina Frances Julylia, nadzorni odbor: Louis Godec, predsednik, Josephine Henikman in Frances Gorjanc.

Seje se vršijo vsaki prvi ponedeljek v mesecu v navadnih prostorih Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Avenue ob 8. uri zvečer.

"KRAS" št. 8 SDZ

Predsednik Joško Jerkic, 19071 Naumann Avenue, podpredsednik Stan Kozely, tajnica Jennie Kozely, 687 East 156th Street, tel. LI 1-3590, blagajničarka Jennie Kapel, 1861 Sagamore Drive, zapisnikarica John Kapel, nadzorniki: Joe Koporc, predsednik, Martha Batich in Mary Kobal, Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki v Clevelandu.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1.30 uri v Slov. domu na Holmes Avenue.

"LIPA" št. 129 SNPJ

Predsednik Joseph Trebec, podpredsednik Andy Skerl, tajnica Mary Stokel, 14503 Saranac Road, tel. PO 1-9214, blagajnik John Sivec, zapisnikarica Charles Penko, bolniški nadzornik Frank Smole, nadzorniki: Stanley Počkar, predsednik, Frank Eysk in John Cech, zastopniki: za Clev. federacijo SNPJ Ema Perne, za farmo SNPJ Charles Penko, za Klub društev SND Andy Skerl, za Slov. nar. čitalnico Frank Smole st., za Ameriško jugoslovanski center Joseph Trebec, John Sivec in John Cech, Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu v sobi št. 4 Slov. nar. doma na St. Clair Avenue ob 1.30 uri popoldne.

KLUB "LJUBLJANA"

Predsednik Frank Segulin, podpredsednik Anton Bokal, tajnica Stefania Konecila, 15611 Saranac Road, blagajnik Louis Godec, zapisnikarica Louise Derich, nadzorni odbor: Frank Fox, Paula Miklavcic in Josephine Simon, kuharica Frances Julylia, stric George Nagode, teta Frances Rupert, maršal Louis Starman, pevovodja Frank Rupert, zastopniki: klub društev AJC: Frances Gorjanc, Paula Miklavcic in Mary Segulin.

Seje se vršijo vsaki zadnji tork v mesecu v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Avenue.

"LOŠKA DOLINA"

Predsednik Frank Baraga, podpredsednik John Lekan, tajnik Frank Bavec, 1097 East 66th Street, HE 1-9183, blagajnik zapisnikarica John Leskovec, 22305 Vine Street, Willoughby, Ohio nadzorniki: John Lokar, Frank Turek in Frank Bavec, za Klub društev SND John Lekan ml., za Klub društev Slov. doma na Holmes Avenue Frank Znidarič in Gasper Knafele.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

"LUNDER-ADAMIC" št. 28 SNPJ

Predsednik Krist Stokel, podpredsednik John Marr, tajnik Anton Wapotic, 892 East 73rd Street, EN 1-0320, blagajnik Frank Plut, zapisnikarica Joseph Okorn, nadzorni odbor: Louis Zele, Stanley Dolenc, Rose Retar, reditelj Jacob Zagar, reditelj mladine Anton Wapotic, za Klub društev SND Anton Wapotic in Stanley Dolenc, za Čitalnico SND William Candon, za Clevelandsko federacijo SNPJ Stanley Dolenc in Anton Wapotic, častni uradnik William Candon.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri zj. v SND.

"MIR" št. 142 SNPJ

Predsednik Anton Bokal, podpredsednik Jacob Lipovec, tajnik Frank Sustarsich, 15726 Holmes Avenue, LI 1-8939, blagajnik Anton Zorko, zapisnikarica Louis Kafferle, nadzorniki: August Svetek, Peter Adam in Anton Srebot, zdravnik: dr. Opaskar, dr. Skur, dr. Rotter in dr. Urkanar.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9.30 uri dopoldne v Slov. domu na Holmes Avenue.

"NA JUTROVEM" št. 477 SNPJ

Predsednik Mike Ludvik, podpredsednik Charles Baša, tajnik Anton Traven, 11202 Revere Avenue, tel. VUlcen 3-9415, blagajnik Joseph Bartol, zapisnikarica Peter Segulin, podpredsednik nadzornice: John Lawrence in Joseph Rolih, društvena zdravnik dr. A. J. Perko in dr. John Folin.

Seje se vršijo vsaki prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v Slovenski delavski dvorani na Prince Avenue.

"NAPREDEK" št. 132 ABZ

Predsednik John Korosec, podprednik Ludvik Prosen, tajnica Antolje Cecelić, 33595 Morris Dr., Willoughby, Ohio, tel. Willoughby 2-4359, blagajničarka Mary Gorše, zapisnikarica Anna Prosen, nadzorniki: Anthony Zadel, predsednik, Antonia Tanko in Mary Golob, zastopnik za Klub društev AJC Anthony Zadel, društvena zdravnik dr. Anne Prosen in dr. Carl Rotter.

Seje se vršijo vsaki drugi petek v mesecu ob 7.30 uri zvečer v Ameriško jugoslovanskem centru na

Recher Avenue. Asesment se poira vsakega 25. v mesecu, če pa pade 25. na soboto ali nedeljo, se poira na ponedeljek.

"NAPREDNE SLOVENKE" št. 137 SNPJ

Predsednica Josephine Tratinik, podpredsednica Josephine Mežnar, šic, tajnica Josie Zakrajšek, 4332 West 52nd Street, Cleveland 9, Ohio, blagajničarka Helen Mikuš, zapisnikarica Albina Braidich, nadzornice: Jennie Skuk, Katie Bradach in Violet Rupena, zastopnici Clevelandске federacije SNPJ Josephine Tratinik in Josie Zakrajšek, za Farmski odbor SNPJ Rose Jurman, namestnica Josephine Tratinik, za Atletični odbor SNPJ Alma Tyler in Nada Zagar, za Klub društev SND in Čitalnico Jennie Skuk.

Seje se vršijo vsaki prvi četrtek v mesecu v Slov. nar. domu, St. Clair Avenue, ob 7.30 uri zvečer.

"NAPREDNI SLOVENCI" št. 5 SDZ

Predsednik Andrej Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matthew Debevec, 1287 East 169th Street, IV 1-2048, blagajnik Tom Kraich, zapisnikarica Frank A. Turek, nadzorniki: Frank Stefe, Charles Komar in Ladislav Debevec.

Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v sobi št. 3, staro poslopje SND na St. Clair Avenue.

"NAPREJ" št. 5 SNPJ

Predsednik Joseph Skuk, podpredsednik Frank Mack, tajnik John Krebel, blagajnik Frank Mikuš, zapisnikarica Andy Turkman, nadzorniki: Anton Zakrajšek, John Tavcar in Louis Pirc.

Seje se vršijo vsaki prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 uri v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

"PIONEER" št. 158 SNPJ

Predsednik Frank Podboršek, podpredsednik Anton Vrh, tajnik Charles Zele, 20970 N. Vine Street, Euclid 19, Ohio, KE 1-4640, blagajnik Andrew Ogrin, zapisnikarica Mary Japel, nadzorniki: Fred Martin, Andrew Jerman in Dorothy Zele, zastopniki: za Klub društev AJC Frank Zagar, Fred Martin in Frank Tegel; za delničarsko sejo SJC Frank Podboršek, Andrew Landsko federacijo SNPJ Frank Podboršek in Anton Vrh.

Seje se vršijo vsaki zadnji petek v mesecu ob pol osmih zvečer v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Avenue.

"PODR. št. 5 SMZ"

Predsednik John Sever, 18023 Hillgrove Avenue, IV 1-1228, podpredsednik Frank Česnik, tajnik in blagajnik Tony Krampel, 6907 St. Clair Avenue, tel. UT 1-8387, zapisnikarica Frank Kuhar, nadzorni odbor: za Klub društev SND Frank Jerman in Frank Misic, za Cleveland: Frank Kuhar, Louis Erste in Math Velikance, zastopniki za Federacijo: Louis Erste, Math Velikance, Matt Zaman, Frank Bran-Kuhar.

Seje se vršijo vsako tretjo soboto v mesecu v dvorani št. 4 staro poslopje SND na St. Clair Avenue ob 8. uri zvečer.

KROŽEK št. 1 PROGRESIVNIH SLOVENK

Predsednica Anna Grill, podpredsednica Minka Kramer, tajnica blagajničarka Theresa Gorjanc, 16118 Huntmore Avenue, KE 1-7197, zapisnikarica Eva Coff, nadzornice: Frances Francel, predsednica; Rose Paulin in Jennie Kapel, prosvetni odbor: Jennie Skerl, Darinka Zavrl, Angela Zavrl in Sophie Yager, poročevalki: Theresa Gorjanc in Eva Coff.

Zastopnice za farmo SNPJ Antonia Tomle in Frances Henikman, za dram. zbor: Anton Verovšek, Ursula Braniš, za AJC: Marion Bashel, Mary Starman in Rose Slejko, za SDD: Anna Zaic.

Seje se vršijo vsaki prvi četrtek v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Road.

KROŽEK št. 2 PROGRESIVNIH SLOVENK

Predsednica Cecelia Subel, podpredsednica Frances Legat, tajnica Marie Zakrajšek, 1038 Addison Road, blagajničarka Josephine Gerlica, zapisnikarica Rose Retar, nadzornice: Helen Mikuš, Frances Gorshe in Elizabeth Belay.

Zastopnici za farmo SNPJ: Mary Bozie, Milka Slabe, za čitalnico: Rose Retar; za Klub društev SND: Katie Bradach.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

"KROŽEK št. 3 PROG. SLOVENK"

Predsednica Mary Kobal, podpredsednica Louise Derich, tajnica blagajničarka Elizabeth Matko, 330 East 260th Street, RE 1-4588, zapisnikarica Gusti Slejko, nadzorni odbor: Frances Gorjanc, Josephine Henikman in Mary Lokar, poročevalka Vera Pototnik.

Seje se vršijo vsaki prvo sredo v mesecu v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Avenue.

"RIBNICA" št. 12 SDZ

Predsednik Andrew Sadar, podpredsednik Frank Wirant, tajnik Joseph East, 1201 East 168th Street, Cleveland 10, Ohio, tel. IV 1-2246, zapisnikarica Anton Tavžel, blagajnik Anton Debelak, 893 East 75th Street, nadzorniki: Frank Debelak, predsednik, Frank Lunder in Max Zelodec st., zdravnik dr. F. J. Kern in drugi slovenski zdravniki, zastopniki: za Klub društev SND Andrew Sadar, za Ameriško jugoslovanski center John Komatar in Joseph Post, za S. N. Čitalnico Louis Mihar.

Seje se vršijo vsaki drugi petek v mesecu ob 7.30 uri v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue, soba št. 4, staro poslopje. Društvo se priporoča vsem, kateri se niste člani SDZ, da se nam pridružite.

PODR. št. 14 SLOV. ŽENSKA ZVEZA

Duhovni vodja Rev. A. L. Bombach od cerkve sv. Kristine, predsednica Mary Zele, podpredsednica Mary Strazisar, tajnica Dorothy Zele, 20970 N. Vine Street, KE 1-4640, blagajničarka Rozi Picelj, zapisnikarica Antonia Zagar, nadzornice: Frances Globokar, Molly Legat in Frances Gerchman, zastopnici za Klub društev AJC Urška Trtnik in Josephine Blatinik.

Seje se vršijo vsaki prvi tork v mesecu v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Avenue ob 7.30 uri.

"SLOVENEK" št. 1 SDZ

Predsednik Charles Vrtovščik, podpredsednik Matt Modic, tajnik Joe L. Zab, 19219 Southgate Avenue, WY 1-6614, blagajnik John Kostanšek, 6912 Peck Avenue, zapisnikarica Frank Kacar, nadzorniki: Frank Smole, Joe Smole in Joe Brodnik.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9.30 uri dopoldne v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

"SLOVENSKE SOKOLICE" št. 442 SNPJ

Predsednica Frances Legat, podpredsednica Mary Kocjančič, tajnica Cecelia Subel, 1107 East 68th Street, blagajničarka Mary Renko, zapisnikarica Ivana Shiffer, nadzornice: Stella Božeglav-Sadeckas, Florence Zalokar in Catherine Dolan, zastopnica za Klub društev SND Ivana Shiffer, za AJO na Recher Avenue Rose Hoffer, za Amalia Božeglav, za Clevelandsko federacijo SNPJ Ivana Shiffer in Amalia Božeglav, za Farmo SNPJ Ivana Shiffer in Mildred Gornik, za čitalnico SND Sofia Colarić, za konferenco SND in SDD Frances Legat, društveni zdravnik dr. F. J. Kern.

Seje se vršijo vsaki prvi ponedeljek v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

SLOVENSKI DOM na HOLMES AVENUE

Predsednik John Habat, 1131 E. 177th Street; podpredsednik Frank Matoh; tajnik Frank Znidar, 15606 Holmes Avenue; blagajnik Krist March, 716 East 160th Street; zapisnikarica Martha Batich, 16006 Holmes Avenue; nadzorniki: Joseph Ferra, Joseph Koporc in Stanley Kozel.

Seje direktorija se vršijo vsaki tretji petek v mesecu.

"SLOVENSKI DOM" št. 6 SDZ

Predsednik Anton Potokar ml., podpredsednik Joseph Stupica, tajnica Albina Vesel, 877 East 185th Street, tel. IV 1-0319, blagajničarka Frances Julylia, zapisnikarica Anna Cecelić, nadzorni odbor: John Barkovich, pred., Jean Marie Cecelić in Mary Kupar; zastopnica za Klub društev AJC Frances Julylia.

Seje se vršijo vsaki tretji petek v mesecu v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Avenue ob 8. uri zvečer.

ALI KASLJATE?

Pri nas imamo izborni zdravnik da vam ustavi kašelj in prehlad.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Poslujemo karkoli prodamo kamorkoli.

For Your Vacation . . .

Welcome to

CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort

The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE

Dominik and Agnes Krasovec, Proprietors

Rt. 1, Box 248

Edwardsburg, Michigan

Phone 9126 F5

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS

STAKICH FURNITURE CO.

JAMES D. STAKICH, Prop.

Ivanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road

STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—8 A.M. to 9 P.M.

Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon

— PRIMEREN POPUST ZA STAR APARAT —

SLOV. NAR. DOM, St. Clair Ave.

Predsednik Charles Vertousnik, podpredsednik Frank Plut, tajnik John Tavcar, blagajnik John Cech, zapisnikarica Josephine Petrić, nadzorni odbor: Josephine Zakrajšek, John Pollock, Anton Wapotic, Leon Poljšak in Frank Eleršić, Gospodarski odbor: Frank Wirant, Joseph Okorn, Janko N. Rogelj, Frank Mack, Anthony Zakrajšek, Andy Champa in Joseph Fifiot, častni direktor Andrej Tekauc.

Seje direktorija se vršijo vsaki drugi tork v mesecu v staremu poslopiju SND, soba št. 4.

ST. CLAIR RIFLE & HUNTING CLUB

Predsednik Frank Kramer, podpredsednik Louis Pike, tajnik in blagajnik Vic Urkanar, zapisnikar Andrew Gerl, oskrbnik pušk Ed Petrich.

Seje se vršijo vsaki prvi petek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave.

"SV. ANE" št. 4 SDZ

Predsednica Jennie Stanonik, podpredsednica Frances Okorn, tajnica Jennie Suvak, 1415 East 51st Street, tel. EN 1-8104, blagajničarka Josephine Oražem-Ambröžić, zapisnikarica Angela Virant, nadzornice: Mary Bradach, Rose L. Erste in Rose Hoffer, rediteljica Mary Pristov, voditeljica mladinskega oddelka Stephanie Kasorog.

Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

"SVOBODA" št. 748 SNPJ

Predsednica Antonia Tomle, podpredsednica Caroline Skocaj, tajnica in blagajničarka Josephine Vesel, 15317 Daniel Avenue, KE 1-7492, zapisnikarica Leopoldine Vozel, nadzorni odbor: Mary Kafil, Rose Slejko in Anna Zaic.

Seje se vršijo vsaki drugi petek v mesecu v čitalniških prostorih SDD na Waterloo Road.

"SVOB. SLOVENKE" št. 2 SDZ

Predsednica Nežika Kalan, podpredsednica Jennie Skuk, tajnica Josephine Petric, 101 East 225th Street, tel. RE 1-6316, blagajničarka Mary Somrak, 155 E. 220 St. Street, zapisnikarica Albina Braidić, nadzornice: Albina Braidić, Elizabeth Belaj in Rose Alden, Zastopnica za Klub društev SND Helen Mikuš; za čitalnico SND Mary Somrak.

HIŠE NAPRODAJ

HIŠA ZA DVE DRUŽINI

5 in 5 sob, moderno urejena zunaj in znotraj. Nahaja se v fari sv. Vida.

Za več informacij pokličite

KOVAC REALTY

960 East 185th St. — KE 1-5030

Seje se vršijo vsaki drugi četrtek v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue. Pričetek ob 8. uri zvečer.

"TRIGLAV" PEVSKI ZBOR

Predsednik Jacob Jesenko, podpredsednik John Ivančič, tajnica Margaret Loucha, blagajničarka Ann Fischer, zapisnikarica in poročevalka Anna Jesenko, nadzorni odbor: Pauline Stepic, Jennie Skully in Olga Benko, pevovodja Anton Subelj.

Vaje se vršijo vsaki ponedeljek večer ob 7.30 uri v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Avenue.

"V BOJ" št. 53 SNPJ

Predsednik John Šore, podpredsednik Anton Sadar ml., tajnik Jos. F. Durn, 15605 Waterloo Road, tel. KE 1-5800, blagajnik John Zaic, zapisnikar Frank Cosen, nadzorniki: Frank Dacar, John Filipič in Anton Brenčič, vratar Peter Bukovnik, zastopnika za Clevelandsko federacijo SNPJ Matt Petrovich in Marian Bashel, za Izletniške prostore SNPJ John Šore in Jos. Kurent.

PREŽIHOV VORANC

SOLZICE

(Nadaljevanje)

"Lepo prosim!"

Šele potem je otrok vzel kruh in zopet rekel:

"Bog lonaj!"

Taka je bila takrat šega. Mali Nacej še ni mogel prav dobro "Lepo plosim!", potem pa, ko je držal kruh v roki, rekel: "Bog lonaj!"

To je napravil tako prisrčno, da se je mati smehljala in so ji prišle solze iz oči.

Kruh je bil vedno prvo darilo, ki so ga dobili pri nas. Včasih pa so otroci bili deležni še česa drugega, kakšnega toplega jedila, ki je ostalo od naših južin, ali česa podobnega. Kadar je bilo vse spravljeno pod streho, takrat so otroci zaživali, da jih ni bilo mogoče več spoznati. Medtem ko so bili pred jedjo tihi in pohlevni kakor jagnjeta, so začeli kmalu razsajati po

Chicago, Ill.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS PERSONALS

MADAME HELEN
Character Analysis
Handwriting — Reading & Adviser
All questions answered.
4007 N. KEDZIE AVENUE
(Near Irving Park)
Phone: IRving 8-7523
9 A.M. to 10 P.M. also Sundays
Polska Wruska

REAL ESTATE

WESTCHESTER — 4½ room
brick ranch, 2 bedrooms, tile
bath, aluminum storm-screens,
full basement. Lot 55x123. Side
drive.

Phone —
Fillmore 4-2683

12 ROOM COUNTRY HOME and
2 Rental Cottages. Near Mc-
Henry, on highway, with private
lake beach, hot water heat, ga-
rage, landscaped. For residence,
club or rest home. \$30,000, 1/3
down, or will trade for small
Chicago home. Owner call
McHenry 541 M 1

BUSINESS OPPORTUNITY

MACHINE SHOP — Small and
light assembly work; going busi-
ness; appraisal made. Owner
deceased. — 110 Hayes Avenue,
La Grange, Ill. — Call HUunter
5-6475 — If no answer call
DEarborn 2-3179

CLEANING - TAILORING STORE
— Excellent location - 12 years.
Well established business. See to
appreciate at 7307 W. Diversey,
Elmwood Park.

Gladstone 3-7623

DOMESTIC HELP

HOUSEKEEPER—General duties,
cleaning and cooking. Stay in
Oak Park home. Also Laundress.
One day a week. Experience, de-
pendability and references re-
quired. English necessary.

Phone —
EUclid 6-1861

HOUSEKEEPER —

Middleaged. Stay. Own room.
Business owners.

CAnal 6-2387

COOK EXPERIENCED — Middle-
aged, permanent position. Sum-
mers in Northern Michigan,
winters in Florida. Also cook for
son's family in same resort. Cur-
rent wages. Good references.
Superior 7-5520

GENERAL HOUSEWORK —
2 adults. North side. Light wash-
ing and cooking. Own room,
good home.

Michigan 2-2700

dimnici, da je šlo vse navzkriž.
To je bil dokaz, da so prihajali k
nam resnično lačni.

Sosedovim otrokom se tudi
nikoli ni mudilo domov. Vedno
smo bili mi, ki smo jih začeli
spravljati nazaj. Po navadi so
ostajali do noči. Toda zgodilo
se je, da otroci niso hoteli do-
mov. Večji so se začeli kisati,
mali pa so padli v jok.

"Mama nas bo doma tepla,"
so rekali in se kremžili.

Takrat je naša mati vzela v
naročje Naceja in poklicala
ostale otroke za seboj ter re-
kla:

"Pojdite za menoj, bom jaz
šla z vami domov."

Tega jim ni bilo treba dva-
krat reči. Mati, ki je šla z njimi
do doma, je seveda znala pre-
prečiti, da otroci niso bili tepe-
ni. Zato so otroci našo mater
silno vljubili in so ji rekali:
Teta." Mi domači otroci smo
sčasoma postajali ljubosumni,
ker jih je imela skoraj rajši ka-
kor nas. Nekoč smo ji to tudi
vrgli v lice. Takrat se je raz-
žalostila, čez nekaj časa pa je
rekla:

"Sosedovi otroci so siroteji,
ker nimajo matere."

To je bilo opravičilo za nje-
no veliko ljubezen.

Pred odhodom je mati otroke
zmerom zopet obdarovala. Če
ni bilo drugega, je bil dober do-
mač kruh, navadno pa je prišlo
na vrsto še kako sadje, suho ali
presno ali pa še kaj boljšega.
Kadar so sosedovi prihajali k
nam goli in bosi, jih je tudi ne-
kako oblekla v primerne stare
cape, zakaj tudi pri nas za ob-
leko ni bilo predobro.

Včasih je potem, ko je že
vsak otrok držal v rokah kos
kruha, odrezala še en posebno
velik kos, ga izročila najstarej-
šemu otroku in rekla:

"Na, to je pa za vašo mater,
da ne bo huda."

Potem je odrezala še nekoli-
ko manjši kos, ga izročila Na-
niki in ji rekla:

"Na, to je pa za vašo babico,
ki nima zob."

Pri sosedu so namreč tudi
imeli babico, ki je bila še veliko
starejša kakor naša in je ved-
no ležala v dimnici na kupu sla-
me.

Pri teh delitvah, posebno ka-
dar so bili na vrsti orehi in dru-
go suho sadje, je natlačila otro-
kom vse žepe, kolikor so jih
imeli. Starejši otroci so takrat
navadno mnogo bolje odrezali,
ker so imeli večje žepe v svojih
oblekah. Včasih pa so nosili tu-

di jopiče svojega očeta, v ka-
terih so bili žepi skoraj brez
dna.

Nekoč je bil mali Nacej v jo-
piču, ki mu je bil mnogo preve-
lik. Mati mu je napolnila desni
žep do vrha z orehi in suhimi
čespljami. Levega žepa pa ni
tako pogledala, ker je bil pod
veliko zaplato.

Tedaj je Nacej pokazal na le-
vi žep in zaklical s kislim obra-
zom in glasom, ki je šel na jok:

"Teta, tu je še en devčej!"

Materin obraz je pokril bla-
žen smehljaj, nato je Naceju
napolnila še ta žep s suhim
sadjem.

Drug za drugim so se otro-
čički pobirali iz dimnice. Zuna-
je je navadno že delal mrak. Vi-
sok sneg je bil podoben kameni-
ti odeji, ki ni imela ne konca ne
kraja. Kmalu so se sosedovi
otroci pogreznili v globoko gaz,
ki je vodila čez polje. Nobene-
ga glasu ni bilo slišati od njih.
Zdaj so bile pike se temnejše
kakor takrat, ko so prihajale k
nam.

PRVO PISMO

"Danes bomo pisali v Celovec,"
je rekla mati nekega dne
na vsem lepem.

To je pomenilo, da bo treba
pisati bratu, ki je pred nekaj
tedni odšel v Celovec na gimna-
zijo. On nam je že enkrat pisal,
mi pa mu še nismo odgovorili.

Pisanje je zadelo seveda me-
ne, ki sem hodil v šolo že nekaj
let in sem veljal pri hiši menda
za najbolj pismenega. Da bi pi-
sal pismo očetu, še misliti ni bilo.

On ni nikdar hodil v šolo, ven-
dar se je v mladosti sam na-
učil nekaj pisati in brati. Bral
je zelo počasi, zlogoma, ali
branje mu je še kar šlo, toda s
pisanjem je bilo veliko težav-
neje. Pri vsaki črki se je zau-
stavljaj, sukal pisalo v rokah
in razmišljeval, kako se črka
napíše, in ko je črko naposled
spravljaj na papir, je sopihal,
ko da bi dvigal kdove kako tež-
ko breme. Preden je napisal ce-
lo besedo, mu je raz čelo tekla
znoj.

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

IVanhoe 1-9382

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

Sedaj pa naša mati. Ona je
bila hči velikega kmeta in je v
zgodnji mladosti hodila v šolo.
Takrat pri nas prave šole še ni
bilo, ampak je šolarje učil do-
mači mežnar. Bil je baje zelo
strog učitelj, hodil je s palico
v rokah po razredu. Vsak mesec
je morala mati nesti mežnarju
dvajsetico za ta pouk. Po enem
letu šole ali kaj je naša mati
osirotela, umrla ji je namreč
mati, in potem je bilo njene šo-
le konec. Treba je bilo delati
doma, pasti živino in misliti na
vse drugo, le na šolo ne. Mati
je vedno vzdihovala, kadar se
je spomnila šole:

"Zakaj me niso pustili v šolo
do konca? Gotovo bi mi zdaj ne
bilo treba tako trpeti, če bi šo-
lo dokončala..."

Toda pisala je mati mnogo
bolje kakor oče, posebno dobro
pa je znala brati. V zimskih ve-
čerih je pred celo družino brala
povesti iz Mohorjevih knjig in
znala je brati tako dobro, da so
nam te povesti vstajale živo
pred očmi ter nam je, posebno
otrokom, včasih kar sapa za-
stajala, ko smo jo poslušali.

Meni je pisanje v šoli seveda
šlo že precej gladko od rok,
vendar mi je spričo materine
naloge postalo kar vroče. Nik-
dar v življenju še nisem pisal
kakšnega pisma in tudi v šoli se
kaj takega nismo učili. Zatorej
sem se začel kislo držati in se
izmotavati, toda mati je odre-
zala:

"Pisal boš, jaz ti bom pa po-
magala!"

Bilo je v nedeljo popoldne, ko
smo se torej lotili pisanja tega
prvega pisma. Nedeljski popol-
dnjevi so bili v naši hiši že tako
polni neke svečanosti in nekega
velikega miru. Ta občutek je bil
še močnejši, ako je sonce sijalo
na našo hišo. Danes pa, ko smo
se spravili, da napišemo prvo
pismo bratu, ki živi v tujem me-
stu, je bil ta popoldan narav-
nost svečan. Jaz sem se nekoli-
ko tesnega srca razkoračil za
mizo, ki jo je mati prej dobro
pobrisala. Oče je ležal vznak na

postelji ob steni. V roki je dr-
žal svoj celovski tehnik "Mir"
in se delal, ko da bi ga bral. V
resnici pa je že zadremal od
utrujenosti, čeprav je šele ko-
maj legel. Manjša dva bratca
sta sedela na klopi pri peči in
strahoma strmela proti mizi,
kjer se je lesketala pola bele-
ga pisemskega papirja. Sredi
mize je čepela steklenica s črni-
lom, v kateri je ticalo pero. Ma-
ti je sedela na klopi ob oknu, ne-
kaj stran od mize, in je po svoji
navadi držala roke križem. To
navado je imela še od svojih
staršev, ki so bili veliki kmetje
in so roke vedno tako pestova-
li, čeprav je bila ona sama zdaj
navadna najemnica. Njen obraz
je bil svetel, upa poln. Le neke-
ga človeka ni bilo v sobi in to
je bila naša babica, ki se je bila
umaknila v kuhinjo, od koder se
je čul njen ropot. Čeprav je
bila tudi ona članica naše dru-
žine, se je ob posebno svečanih
in važnih dogodkih vedno umi-
kala iz kroga ostale družine, ko
da bi takih dogodkov ne hote-
la motiti.

"Zdaj pa začni, moraš lepo
napisati, da bo brat vesel..."
je rekla mati čez nekaj časa.

Jaz sem medtem že trikrat
namočil pero v črnilo in čakal
na pisanje. Enkrat mi je s pe-
resa že kanilo, toda v mojo ve-
liko tolažbo mi ni kanilo na pa-
pir, ampak na mizo poleg papir-
ja. Mati je vstala, obrisala mizo
in vzdihnila:

"Pazi, da ne boš popackal
pisma." Nato je rekla: "Piši,"
in začela narekovati:

"Dragi sin..."

Sklonil sem se in napisal ti
dve besedi, toda z uspehom ni-
sem bil nič kaj zadovoljen. Na-
pisal sem jih z okornimi črka-
mi ter na vsak način slabše, ka-
kor pa sem po resnici, zakaj tu-
di mene je bratov odhod tiščal
Tudi ona je zapazila, da sem
slabo pisal, zato mi je rekla z
očitajočim glasom:

"Malo pa le lepši piši, kaj bo

sicer oni v Celovec rekel..."
Toda tudi moji materi nare-
kovanje ni šlo kdove kako glad-
ko iz ust. Šele čez nekaj časa je
nadaljevala:

"Jaz primem pero v svojo
desno roko in Ti pišem čez hri-
be in doline tja v daljino celov-
sko mesto, da bi te naše pismo
zdravo in veselo našlo, kakor
nas je našlo Tvoje zadnje pis-
mo..."

Meni je roka zelo drgetala, ko
sem pisal te lepe materine besede,
toda menda ne zaradi njih
toplin, ampak zato, ker mi je
mati med pisanjem strogo gle-
dala na prste. Zato sem za pisa-
nje tega stavka potreboval
mnogo več časa, ko pa bi ga po-
treboval v šoli. Tudi mati je za-
pazila mojo zamudo, zato je
vprašala:

"Ali si že napisal?"

"Že!" sem dahnil na kratko.

"Piši dalje," je rekla mati in
nadaljevala:

"Pri nas doma je vse po sta-
rem, samo za Teboj nam je

vsem skupaj zelo dolg čas, po-
sebnost meni, Tvoji materi. Tudi
očetu je dolg čas za Teboj..."

"Tudi meni je dolg čas," sem
se oglasil jaz. Govoril sem po
resnici, zakaj tudi mene je bra-
tov odhod tiščal pri srcu, če-
prav sva se skoraj vsak dan
skregala ali stepla, dokler je bil
pri hiši.

"Nama je tudi dolg čas," sta
se tedaj oglasila bratca pri pe-
či.

"Pa napiši to, kar si rekel,"
me je tedaj pozvala mati.

(Dalje prihodnjo)

V BLAG SPOMIN
ob sedmi obletnici odkar nas je
prerano zapustil za vedno naš
nepozabni soprog, oče
in stari oče

John Zavrl

Svoje mile oči je zatisnil
dne 31. maja 1948.

Vse prehitro prišel je čas,
ko si moral ločiti se od nas,
vse mine, vse zgine, le večnost
trpi.
sladko spi, dragi soprog in oče,
enkrat se zopet snidemo skupaj
na vekomaj!

Zalujoči:
MARY, soproga
JOSEPH v Zanesville, O., sin
MRS. MARY DOLSAK, hči
vnuki in vnukinje

Cleveland, Ohio, dne 31. maja 1955.

You
Bet
Your
Life!

Folks, this is Groucho talking. What I have
to say is no joke. A lot of us are often con-
fused these days by conflicting speeches
from behind the Iron Curtain. At times,
Kremlin spokesmen talk about the entirely
peaceful intentions of the Soviet people. But
at other times, Kremlin masters boast that
the Red Air Force can destroy us at will
with atomic and hydrogen bombs. And
maybe that's no joke either.

Certainly if an attack ever comes we must
have warning. We know our military forces

are on guard twenty-four hours a day and
that we have radar. But many do not re-
alize that radar is not always reliable under
all conditions. Fortunately there is some-
thing important that every citizen can do
about this dangerous situation. You bet your
life! You can take your turn in an observa-
tion post or an air defense filter center along
with thousands of patriotic citizens already
serving in the Ground Observer Corps. The
Air Force needs you! The Air Force wants
you! Volunteer today!

JOIN THE GROUND OBSERVER CORPS

CONTACT CIVIL DEFENSE

Telephone Number

"tell them Groucho sent you"

Contributed as a public service by

Wake Up!
Sign Up!
Look Up!

ENAKOPRAVNOST